

Фактичні порушення будь-якого з цих принципів відривають наукову цілісність і довіру громадськості до даних, отриманих статистичними органами.

Регулярне оновлення інформації допомагає забезпечити впорядкований потік товарів та послуг у сферах виробництва, обробки та маркетингу сільського господарства США. Надійна, своєчасна та детальна статистика щодо врожаю та тваринництва допомагає підтримувати стабільний економічний клімат та мінімізувати невизначеність та ризики, пов'язані з виробництвом, маркетингом та розподілом товарів. Американські сільськогосподарські виробники покладаються на звіти NASS, приймаючи всі види виробничих та маркетингових рішень. Звіти допомагають їм приймати рішення щодо конкретних виробничих планів, наприклад, скільки кукурудзи можна посадити, скільки вирощувати худоби і коли її продати.

Оцінки та прогнози USDA є інформаційною базою для транспортного сектора, підприємств зі складування та зберігання, банків та інших кредитних установ, торговців сировиною та переробників. Ті, хто в агробізнесі надають фермерам насіння, обладнання, хімікати та інші товари та послуги, вивчають звіти при плануванні своїх маркетингових стратегій.

Аналітики перетворюють статистику в прогнози майбутніх тенденцій, інтерпретації економічних наслідків та оцінки альтернативних напрямків дій для виробників, агробізнесу та політиків. Така аналітична інформація примножує корисність даних NASS, що є позитивним прикладом для подальшого розвитку вітчизняної системи статистики.

Список використаних інформаційних джерел

1. Офіційний сайт USDA [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.nass.usda.gov/About_NASS/index.php.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

УДК 338

Гамор Ф.Д.

доктор біологічних наук, професор

заслужений природоохоронець України

заступник директора Карпатського біосферного заповідника

м. Рахів Закарпатської області, Україна

ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДІЄВИХ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ

Виповнюється двадцять років, як на міжнародній науково-практичній конференції «Карпатський регіон і проблеми сталого розвитку», з нагоди 30-річчя створення Карпатського заповідника (м. Рахів, 1998), в її резолюції нами записано: «З метою створення міжнародного правового поля в галузі збереження природи та

соціально-економічного розвитку країн Карпатського регіону, урядам цих країн розробити і прийняти Карпатську конвенцію сталого розвитку» [1].

А завдяки зусиллям українського уряду, із реалізації цієї ідеї, Польща, Румунія, Сербія і Чорногорія, Словаччина, Угорщина, Україна та Чехія, на 5-й Пан'європейській конференції Міністрів охорони навколишнього середовища «Довкілля для Європи» (2003 р.) у Києві, підписали Рамкову конвенцію про охорону та сталий розвиток Карпат.

Її, а також Протоколи до неї «Про збереження та стале використання біологічного та ландшафтного різноманіття» (2009 р.), «Про стале управління лісами» (2012 р.) та «Про сталий туризм» (2017 р.), ратифіковано Законами України, які зараз на жаль практично не виконуються.

У Карпатах наросшуються масові суцільні вирубки лісів, стримується розширення природоохоронних територій, із порушенням екологічних норм здійснюється безсистемна рекреаційна забудова унікальних природних екосистем у високогір'ї Карпат тощо.

В цьому контексті в громадськості викликає особливе занепокоєння, до прикладу, ситуація на Драгобраті та перспективи масштабного спорудження курорту «Свидовець».

Важливий внесок у розв'язання цих проблем, належить нараді, яка пройшла 29 вересня 2017 року, в м. Івано-Франківськ, під головуванням Президента України Петра Порошенка, на якій критично розглянуто та прийнято важливі рішення щодо реформування лісового господарства, вдосконалення державної екологічної політики та розвитку природно-заповідного фонду України (Гамор, 2017).

За результатами наради прийнято Указ Президента України від 21 листопада 2017 року № 281/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження природно-заповідного фонду», у якому за нашою пропозицією, доручено Кабінету Міністрів України забезпечити реалізацію положень Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат та Протоколів до неї [2].

Запровадження в життя вимог цих законів дасть можливість вирішити в Карпатах багато екологічних та соціально-економічних проблем.

Ідеться насамперед, про зменшення суцільних вирубок лісів у горах, недопущення передачі лісів у концесію, масштабного будівництва на гірських річках гідроелектростанцій та освоєння родовищ поліметалічних руд в зоні розташування природоохоронних територій та туристично-рекреаційних центрів, зокрема в межах Рахівського району Закарпатської області тощо.

Для реалізації цих завдань нами, за сприяння народного депутата Михайла Довбенка, запропоновано включити до законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів» (реєстр. № 7038 від 23.08.2017 р.), комплексу

дієвих еколого-економічних механізмів для забезпечення сталого розвитку гірських населених пунктів та збереження природних екосистем в зоні їх розташування.

Так, до статті, яка визначає принципи державної гірської політики, законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення державних гарантій для гірських та високогірних населених пунктів», пропонується записати, що «Метою державної гірської політики є створення умов для сталого розвитку гірських населених пунктів, шляхом запровадження податкових, митних й інших пільг, створення сприятливого інвестиційного клімату для реалізації економічних та соціальних програм, забезпечення збереження екологічно вразливих гірських екосистем».

А до основних принципів державної гірської політики, мають належати питання «збереження природно-заповідного фонду, переорієнтації гірської економіки на екологічно безпечні методи господарювання та відновлення порушених гірських екосистем, дотримання вимог природоохоронного законодавства».

Важливим є також, щоби проблеми відродження етнічної самосвідомості, збереження духовної і матеріальної культури гірського етнічного населення, сприяння розвитку його етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності, здійснювалось також « шляхом впровадження відповідних економічних механізмів».

Серед передбачених в законопроекті, пріоритетів державної підтримки розвитку гірських населених пунктів, має бути розвиток і розбудова туристично-рекреаційної інфраструктури та пріоритетність фінансування установ природно-заповідного фонду, розвиток екологічно не шкідливих виробництв, глибока переробка деревини та дикоростучих плодів, ягід та грибів, заборона суцільних вирубок лісів у горах та запровадження екологічно безпечних технологій в лісозаготівлях, недопущення розвитку гірничо-добувної промисловості в зоні розташування природоохоронних та рекреаційно-курортних територій тощо.

До актуальних екологічних проблем, які останнім часом привертають все більшу увагу громадськості, належить організація роботи із збереження та сталого використання природоохоронних територій, приведення екологічного законодавства до європейських стандартів.

І це не випадково, адже заповідна справа зараз переживає чималі труднощі, які створюють загрози не тільки для погіршення стану збереження унікальних природних цінностей, але й для знищення багатьох природних екосистем та рідкісних видів рослин і тварин.

Відсоток природоохоронних територій в Україні, є у тричі меншим ніж в середньому в Європейських країнах. І це, в той же час, коли площі сміттєзвалищ, є більшими ніж території природно-заповідного фонду.

Не зважаючи на це, в Карпатському регіоні зірвано виконання вимог Закону України «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в

ялищево-букових лісах Карпатського регіону», відповідно до якого (ще до 2005 року) рівень заповідності, як у більшості гірських регіонах світу, тут мав бути доведений до 20 відсотків.

У зв'язку із цим необхідно, як це передбачається, Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» та відповідною Державною стратегією регіонального розвитку, забезпечити розширення природоохоронних територій до середнього рівня європейських країн.

По-друге, в найкоротші терміни, розробити та прийняти Державну програму розвитку природно-заповідної справи в Україні, передбачивши в ній необхідне фінансування та матеріально-технічне забезпечення заповідників та національних природних парків в Україні.

По-третє, потребують невідкладного врегулювання питання вилучення та надання в користування установам природно-заповідного фонду земельних ділянок, визначення правового статусу територій, які передаються біосферним заповідникам та національним природним паркам без вилучення у землекористувачів, проблеми спрощення процедури надання лімітів та дозволів на використання природних ресурсів у межах природоохоронних територій для потреб місцевого населення, вдосконалення системи державного управління установами природно-заповідного фонду та державного контролю за їх діяльністю тощо.

По-четверте, необхідно не зволікаючи, вирішити питання підвищення рівня оплати праці працівників установ природно-заповідного фонду, які охороняючи унікальні природні та культурні цінності світового значення, отримують чи не найменшу в бюджетній сфері України заробітну плату.

Потрібно вжити додаткових заходів щодо імплементації європейських стандартів, головним чином директив Євросоюзу про захист диких птахів (№2009/147/ЄС) (Пташина директива) та про збереження природного середовища існування дикої флори і фауни (№92/43/ЄС) (Оселищна директива), які є головними природоохоронними нормативно-правовими актами в країнах Євросоюзу.

В цьому контексті, необхідно, не зволікаючи, ухвалити розроблений та презентований Мінприроди України, законопроект «Про території Смарагдової мережі».

На розв'язання цих проблем спрямовано також, розроблений нещодавно народним депутатом України Павлом Дзюбликом, спільно зі мною та іншими фахівцями, проект Закону «Про внесення змін до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" та інших законодавчих актів України із питань охорони природно-заповідного фонду України» (реєстр. № 7510 від 19.01.2018 р.).

У цьому законопроекті, окремо передбачається, внесення змін і до розділу Закону України "Про природно-заповідний фонд України", який визначає економічне забезпечення організації і функціонування природно-заповідного фонду.

Так, пропонується, до статті 44, яка визначає економічні засоби забезпечення організації та функціонування природно-заповідного фонду, включити частину, яка передбачає, створення у зоні розташування територій та об'єктів природно-заповідного фонду загально-державного та міжнародного значення, привабливого інвестиційного клімату та запровадження екологічно безпечних методів господарювання, в тому числі на засадах державно-приватного партнерства.

Крім того, до статті 46, в якій визначаються механізми фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням територій та об'єктів природно-заповідного фонду, деталізуються питання оплати праці та фінансування проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню та пошкодженню природних комплексів природно-заповідного фонду, особливо збереження природних об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

На ці цілі, а також для реалізації проектів зі сталого розвитку прилеглих до них регіонів, пропонується спрямовувати, у пріоритетному порядку, кошти Державного фонду регіонального розвитку та міжнародної фінансової допомоги.

Окремою частиною до цієї статті, запропоновано записати, що «Оплата праці працівників природоохоронних установ повинна забезпечувати достатні матеріальні умови для належного виконання службових обов'язків, сприяти укомплектуванню природоохоронних установ компетентними і досвідченими кадрами, стимулювати їх сумлінну та ініціативну працю.

Заробітна плата осіб природоохоронних установ складається з посадових окладів, премій, надбавок за вислугу років, за роботу в польових умовах, за виконання роботи вахтовим методом, інших надбавок та доплат, коштів на придбання форменного та спеціального одягу, розмір та порядок яких визначається Кабінетом Міністрів України».

На завершення нагадаємо, що відповідно до Конвенції про охорону біологічного різноманіття, Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат, програмних документів ЮНЕСКО, природоохоронні території, і особливо біосферні заповідники, покликані виконувати роль модельних територій для збереження біорізноманіття та сталого розвитку, де мають відпрацьовуватися найбільш прийнятні варіанти, з урахуванням регіональних особливостей, збереження та раціонального використання природних екосистем.

В умовах загострення екологічної кризи (про яку ще раз особливо проголошено на саміті зі сталого розвитку, що відбувся у рамках 70-ї сесії Генасамблеї ООН в Нью-Йорку 25-27 вересня 2015 р. та на Паризькій конференції з питань клімату) – в цивілізації іншого шляху, ніж досягти гармонії між людиною і природою, просто не існує.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гамор Ф.Д., Волощук І.І. Карпатський регіон: проблеми і перспективи сталого розвитку. // Регіональна економіка. 1998. № 4. – с.193 – 198.

2. Гамор Ф. Про мафіозні «парасольки», тіньовий ринок лісу кругляка, плутанину з межами заповідників, екотуризм замість пустелі та деякі міркування щодо збереження і сталого розвитку Карпат, вирішення проблем природно-заповідного фонду України. // Зелені Карпати. 2017. № 1-4. – С. 14 – 17.

УДК 336+338.242

Гомольська В.В.

к.е.н., доцент

доцент кафедри підприємництва та маркетингу

Барабаш Ю.В.

магістрант

Українська академія друкарства

м. Львів, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ПІДПРИЄМСТВ ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність дослідження і регулювання трансформаційних зрушень в економіці з метою формування конкурентного середовища обумовлена, насамперед, перехідним періодом економіки України, в результаті якого було здійснено часткову заміну прямого державного втручання на ринкові механізми саморегулювання. Найбільшою мірою це вплинуло на галузях вітчизняного промислового виробництва, в тому числі видавничо-поліграфічній діяльності.

Аргументами ринкової трансформації підприємств видавничо-поліграфічної галузі були:

- запровадження різних організаційно-правових форм підприємництва;
- поява великої кількості невеликих новостворених поліграфічних і видавничо-поліграфічних структур, переважно приватної форми власності, що здебільшого зорієнтовані на випуск етикеткової та кольорової аркушевої продукції;
- великі поліграфічні підприємства, загалом непогано оснащені і потужні, виявилися неспроможними успішно працювати в ринковому середовищі;
- розбалансувалася мережа книгорозповсюджувальних закладів, що ускладнило збут продукції, промоцію видань, порушило якість зворотного зв'язку в системі видавничо-поліграфічної діяльності;
- суттєве зниження попиту на друковану продукцію через спад купівельної спроможності населення, розвиток альтернативних носіїв інформації тощо;
- зміни в моделі управління галуззю [1].

Таким чином, відбулася трансформація видавничого та поліграфічного підприємництва, внаслідок якої видавничо-поліграфічний комплекс